

Recensie Het Parool, Patrick van den Hanenberg, 20-1-25

Goede keus om niet te focussen op Sonja Barends boek, maar op haar karakter: een geestige durfal én een timide vrouw

In *Sonja* staat niet het verhaal van Sonja Barends in de oorlog verdwenen vader centraal, maar de vraag hoe het kan dat het haar, de beste interviewer van Nederland, niet lukt haar moeder hierover uit te horen. En dat is voor de theaterbezoeker een veel interessantere insteek.

[Patrick van den Hanenberg](#) 20 januari 2025, 13:04

Angela Schijf, Stefan de Walle en Chava voor in 't Holt. Beeld TGM

Aanvankelijk was het koek en ei tussen de 'koningin van de Nederlandse talkshow' en de makers bij Toneelgroep Maastricht. Maar twee weken voor de première van *Sonja* [distantieerde Sonja Barend zich van het stuk](#), omdat zij vond dat toneelschrijver Vincent van der Valk te veel aandacht heeft besteed aan haar televisiewerk en te weinig aan de pijn van de oorlog.

Het klopt, in haar autobiografie *Je ziet mij nooit meer terug* rept Barend met geen woord over haar spraakmakende talkshows en is het louter een zoektocht naar haar vader. Toen zij in 1942 twee jaar oud was, kwamen twee nette Nederlandse heren aan de deur die vroegen of meneer Barend thuis was. Haar moeder zei heel beleefd 'Ja meneer', waarna vader werd meegenomen, terwijl hij tegen zijn vrouw zei: "Je ziet mij nooit meer terug."

Vastgebeten in de rol

Is het belangrijk dat Barend afstand neemt van de voorstelling? Voor het theaterpubliek absoluut niet. Sterker nog, de weg die Van der Valk en regisseur Servé Hermans hebben gekozen – focussen op het verschil tussen de geestige, intelligente durfal aan de interviewtafel en de timide en bezorgde vrouw tegenover haar moeder, die ze zoveel te vragen had – is veel interessanter dan strak aan de leiband lopen van het zeer indringende boek. In Angela Schijf zien we iemand die zich zorgvuldig in de rol van Sonja Barend heeft vastgebeten, en haar levensdilemma sterk uitbeeldt, ook al schiet ze in haar momenten van wanhoop weleens door.

In een miniproloog voor het gesloten doek vertelt Stefan de Walle (die we soepel transformerend terugzien als Pim Fortuyn en als de vader van Sonja Barend) dat onze levens worden gedomineerd door verzinsels. Daarmee slaat hij twee vliegen in één klap. In de zoektocht van Sonja Barend naar haar vader stuit zij op verzinsels, en om de puzzelstukjes bij elkaar te harken van de verdwijning van haar vader en het tweede huwelijk van haar moeder op het moment dat het nog absoluut niet zeker was dat haar man dood was, zit ook heel wat giswerk. Dus waarom zou een theatermaker, die heeft aangegeven dat het om een vrije interpretatie van het boek gaat, niet wat interessante verzinsels toevoegen?

Zo zien we meerdere versies van het gedenkwaardige interview met Pim Fortuyn ('Wilders light'), felle inhoudelijke discussies met eindredacteur Ellen Blazer (een van de sterke rollen van Chava voor in 't Holt), met wie Sonja Barend innig samenwerkte, en komt er ook genoeg lucht door de preek op de begrafenis van haar moeder door een ongevoelige, narcistische Limburgse priester. Missie van Toneelgroep Maastricht geslaagd.

Sonja

Door Toneelgroep Maastricht

Gezien DeLaMar 19/1

Nog te zien 30/3 Schouwburg Amstelveen, 5/4 Meervaart Amsterdam, 6/4 De Purmaryn, Purmerend, overige speeldata: www.toneelgroepmaastricht.nl